

SENATOR NORRIS SVARI ROOSEVELTA PRED PORAZOM

BIVŠI NAČELNIK NRA
JE BIL BAJE ZAPLETEN
V ZELO NEČEDNO ZADEVO

General Johnson je vedel za mahinacije ladjedelcev, čijih cilj je bil izrabljati vladno in slabo plačevati delavce. — Progresivci v senatu se bolj in bolj odtušujejo od politike predsednika Roosevelta. — Norris hoče prisiliti Farleya k resignaciji.

WASHINGTON, D. C., 25. januarja. — Pred senatnim odborom, ki preiskuje poslovanje muničijskih tvorničarjev, je bil danes general Hugh S. Johnson, bivši načelnik NRA, obdolžen, da ni hotel odkriti nečednih mahinacij ladjedelcev.

Kot priča je nastopil John P. Frey, predsednik organizacije kovinskih delavcev, ki so priključene Ameriški Delavski Federaciji.

Rekel je, da je Lawrence R. Wilder, bivši predsednik New York Shipbuilding Co., dobil natančne sezname ponub za gradnjo 21 novih bojnih ladij. Ponudbe bi morale biti odprte dne 1. julija 1933, njemu je bila pa njihova vsebina že deset dni prej znana.

Iz tega je razvidno, da so se ladjedelci sporazumeli, staviti vladi čimvišje cene, delavce pa kolikor mogoče malo plačati.

Frej zatrjuje, da je bilo Johnsonu vse to dobro znano, da pa ni hotel poseči vmes.

Johnson na te očitke še ni odgovoril.

WASHINGTON, D. C., 25. januarja. — Senator Norris iz Nebraske je presenetil danes javnost s sledečo izjavo: —

— Roosevelt bo pri predsedniških volitvah leta 1936 poražen, če bo še vbodoče dopuščal svojemu poštenu mojemu Farleyu, da si bo lastil take pravice kot si jih lasti sedaj. Tako daleč srno prišli, da se zdi človeku, da nosi vsaka vladna odredba Farleyev pečat.

Ta izjava je temvečje važnosti, ker jo je podal voditelj neodvisnih republikancev v senatu, kateri so bili doslej predsedniku Rooseveltu z vso dušo naklonjeni.

V senatu je izzvala izjava veliko poparjenost. V zadnjem času je namreč opaziti, da neodvisni senatorji niso nič kaj naklonjeni najnovejšim odredbam in politiki "New Deal".

Senator Norris je leta 1932 zapustil svoje republikanske prijatelje ter začel podpirati kandidaturu Franklina D. Roosevelta. Nekaj sličnega je že storil leta 1928, ko je agitiral za Smitha proti Hooveru.

Svojo značilno izjavo je podal, ko je v dolgem govoru našteval svoje pomisleke proti priključitvi Amerike svetovnemu razsodišču.

Nasprotniki Rooseveltove vlade so to takoj izrabili ter začeli širiti vesti, da se je od Roosevelta ločil tudi californijski senator Hiram Johnson, ker se ne strinja z njimi v zadevi razsodišča in carinskih zadev. Nadalje senator Cutting iz New Mexico ba je tudi ne soglašal s predsednikom glede veteranskega bonusa.

Eden vodilnih progresivcev, senator LaFollette iz Wisconsin, je mnenja, da bi morala biti vlada glede reliefa dosti bolj liberalna.

Tako se počasi odvrtačo od predsednika možje, ki so mu bili pri zadnjih volitvah v veliko pomoč in oporo.

Z ozirom na priključitev Amerike svetovnemu razsodišču je dejal Norris: — S tem, da smo proti priključitvi, ni rečeno, da žalimo posameznega moža. Naš odpor je naperjen le proti nerazsodnemu dejanju posameznika. Pomisliti morate namreč, da predsednik Roosevelt ne bo vedno predsednik.

Velike poplave na Jugozapadu

MUSSOLINI JE
IMENOVAL NOVE
MINISTRE

Vse svoje ministre je nadomestil z novimi. — Sam pa je obdržal še sedem ministr. mest.

Rim, Italija, 25. januarja. — Ministrski predsednik Benito Mussolini je svoj kabinet radikalno prenovil. Italijanski kabinet šteje 13 ministrstev in 7 jih ima Mussolini v svojih rokah. Načelniki ostalih šest ministrstev, za finance, nauk, pravosodje, promet, poljedelstvo in javna dela so bili odstavljene in na njihova mesta imenovani novi ministri.

Novi ministri so: Paolo Thaon de Rebel, finance; grof Cezar Maria Vecchi, narodna izobrazba; Edmondo Rossoni, poljedelstvo; Luigi Razza, javna dela; Antonio Stefano Benni, promet; Arrigo Solmi, pravosodje.

Mussolini si je pridržal naslednja ministrstva: zunanje zadeve, notranje zadeve, vojna, mornarica, zračna sila, kolonije in korporacije.

Politični krogi so to spremembo že dalje časa pričakovali ter jo imenovali "prememba straže". Mussolinijeva politika je, da može, ki so se izkazali zelo zmogni na kakem mestu, postavi na višja mesta ter jih obdrži v ospredju, da ne zapadejo pozabljenosti.

Mussolini ima s svojimi sedmimi ministrstvi, "večino" v kabinetu.

VELIKA VROČINA
V ARGENTINI

Buenos Aires, Argentina, 25. januarja. — Skoro po vseh državah Južne Amerike vlada velika vročina. — V Buenos Aires se je vsled južnih vetrov ozračje proti večeru ohladilo, toda je kazal toplomer še vedno 68 stopinj. Drugod pa je prevladovala še vedno visoka vročina. Tako je kazal toplomer v Cordobi 105 stopinj.

LEPO VREME V EVROPI

London, Anglija, 25. jan. — Po dolgem času je solnce predrl skozi oblake ter je končalo strogo zimo, ki je vladala po celi Evropi. V srednji Evropi in po balkanskih državah se je toplomer zelo dvignil. Posebno po Balkanu je zadnje dni zapadlo mnogo snega.

V Rimu je sneg že skoro popolnoma skopnel in italijanski vlaki zopet vozijo po dnevnem redu. Zaradi velikih snežnih zameotov je železniški promet med Avstrijo in Jugoslavijo še vedno oviran. Sneženi plazovi so zasuli gorske ceste in tudi nekaj hiš.

HAUPTMANN —
DOBRA PRIČA

Hauptmann trdi, da je bil doma, ko je bila odkupnina plačana. — Na večer odvedbe je šel po svojo ženo.

Flemington, N. J., 25. jan. Bruno Richard Hauptmann je bil v četrtek popoldne pozvan na pričevanje v svojo lastno obrambo glede obdolžbe umora Linberghovega otroka 1. marca 1932. Zaslisevan je bil 56 minut in ves čas je za njim stal šerif, pred njim pa je sedel močan paznik.

V početku svojega pričevanja je povedal, da je bil rojen 26. novembra 1899 v Kamenzu na Saškem. Po dovršeni ljudski šoli je obiskoval rokodelsko šolo, kjer se je učil mizarstva. Leta 1916 je šel v vojno, iz katere se je vrnil okoli Božiča, 1918. V vojni je bil lahko ranjen in tudi omamljen s strupenimi plini. Priznal je, da je bil v povojnem času večkrat kaznovan in da je leta 1923 skušal priti v Združene države. Dvakrat je bil prijet in deportiran v Nemčijo. Tretjič, v novembru 1923 se mu je posrečilo vtiho potapiti se iz parnika in je prišel v New York, kjer je po enem tednu dobil delo. Ves čas je nato delal kot mizar na raznih krajih.

Na vprašanje, kje je bil 1. marca 1932, ko je bil odveden Lindberghov otrok, je rekel Hauptmann, da je prišel okoli 8 zvečer v pekarno Christiana Fredericksona, kjer je bila zaposlena njegova žena Ana. 1. marca je bil torej in vsak torek je prišel po svojo ženo.

Med zasliševanjem pa je bil poklican kot priča Christian Frederickson in je izpovedal, da je imel Hauptmann navado prihajati ob torkih po svojo ženo, da pa ne more priseči, ako je prišel tudi v torek 1. marca 1932. Isto je izpovedala Fredericksonova žena.

Glede 2. aprila 1932, ko je bila izplačana Lindberghova odkupnina, \$50,000., je rekel Hauptmann, da je ves dan delal, ob petih da je šel domov, zvečer pa da je, ker je bila sobota, imel glasbeni večer. Istega večera je bil baje pri njem njegov prijatelj Hans Kloppenberg. Hauptmann je igral mandolino, Kloppenberg kitaro, njegova žena Ana pa citre. Rekel je tudi, da je tega dne delal v Majestic stanovanjski hiši, da je šel po delu naravnost domov, kjer je ostal ves večer.

Ta trditev pa je v nasprotju s pričo Edwardom L. Mortonom, ki je oskrbnik Majestic hiše in ki je v ponedeljek pričal, da je iz njegovega dnevnega zapisnika razvidno, da Hauptmann 2. aprila ni prišel na delo.

Naročite se na GLAS NARODA največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

JAPONSKO
PRODİRANJE
V KITAJSKO

Boji se nadaljujejo. — Več sto mrtvih na obeh straneh. — Japonci zavzeli Kujan. — Rusi v spopadu z Mančukuan- ci.

Sanghaj, Kitajsko, 25. jan. Dasiravno so po nekaterih poročilih prenehali boji med Japonci in Kitajci na meji med Džeholom in Čaharjem, vendar je dovolj znakov, da pomeni ta obmejni "dogodek" celo vrsto spopadov ter bodo Japonci pod pritiskom, da so Kitajci izzivali, nadaljevali svoj pohod proti zapadu ob severni meji velikega zidu.

Poročila iz Tokio in Peipinga naznanjajo, da Japonci nadaljujejo s svojim prodiranjem. Japonsko vojno ministrstvo zatrjuje, da nima nikakih obvestil o delovanju japonske armade.

Očividno je namen Japoncev polastiti se strateško zelo važne gorske planote ob Peiping-Suijvan železnici. Kot je že pred enim letom odkrito povedal general Honjo v Mukdenu, je ta železnica največjega pomena za Japonce v slučaju vojne s sovjetsko Rusijo.

Kitajska uradna poročila sicer zagotavljajo, da bo v kratkem konec spopadov, ker je prvi spopad zakrivil nek podčastnik. Toda japonski vojaški atašej v Peipingu je predložil strogo zahtevo in je rekel: — Ne bomo se ustavili pri Tušikovu, ako se bo odpor nadaljeval.

V sedanjih časih sovražnosti imajo Kitajci mrtvih nad 100, število ranjenih ni znano. Japonci imajo 162 mrtvih in 164 ranjenih.

Japonski viri naznanjajo, da so bili kitajski vojakci pregnani z 30 dvakratnih milj ozemljav Džeholu.

Zadnja poročila naznanjajo, da na Čahar-džeholski meji vlada zopet mir.

Peiping, Kitajsko, 25. jan. Nad onimi zgodovinskimi, s krvjo napojenimi pokrajina, katere so pred 700 leti tepali divji konjeniki Džengiskana, letajo vojni aeroplani japonske vojske ter prinašajo smrt in razdejane.

V bojih ob Čahar-džeholski meji je bilo ubitih 50 ljudi. Bojno polje je od Peipinga oddaljeno samo 90 milj. Japonski vojaški atašej v Peipingu zagotavlja, da Japonci nameravajo dalje prodirati in da je japonsko armadno poveljstvo ustavilo prodiranje japonske infanterije v Čahar.

ZLATO PRIHAJA

Pariz, Francija, 24. jan. — "Aquitania" je v Cherbourg naložila 47 sodov zlata, ki je namenjeno v New York in je vredno \$2,972,500.

OSEMNAJST TISOČ LJUDI
JE BREZ STREHE; 20 MRTVIH

MEMPHIS, Tenn., 25. januarja. — S snegom obložene reke, ki prihajajo iz severnega dela države Mississippi, preplavljajo nižje ležeče kraje. Do sedaj se ceni število ljudi, ki so morali zapustiti svoje domove, na 18,000.

HITLERJEV
NASPROTNIK
UMORJEN

Nemški begunec, Rolf Formis, je bil v hotelski olednici umorjen. — Morilec so baje dva moška in ena ženska.

Pribram, Čehoslovaška, 25. januarja. — Begunec iz narodno-socialistične Nemčije Rolf Formis, je bil ustreljen v olednici hotela. Morilec so: dva moška in ena ženska, ki so baje prišli iz Nemčije.

Nek natak, ki je bil pred streljanjem in po streljanju v dvorani, pravi, da so trije gostje Formisa, ki je bil poznan kot nasprotnik Hitlerja, zvaljani, da je z njimi prisedel k mizi. Ko se je natak odstranil, so pričeli takoj pokati streljati.

Natak se je vrnil v dvorano ter zagledal Formisa mrtvega. Napadalec so namerili revolverje na natak, eden njih je vrgel v dvorano bombo, nato pa so vsi trije skozi okno pobegnili na ulico, kjer jih je že čakal njihov avtomobil. Odpeljali so se v smeri proti Nemčiji.

Oblasti domnevajo, da je ta umor v zvezi z radijskimi poročili, ki so bila iz Čehoslovaške namenjena za nemška ušesa in so v narodno-socialističnih krogih zbudila mnogo jeze.

Nemški begunci pa so glede umora drugačnega mnenja. R. Formis je pred nekako dvema letoma pobegnil iz nemškega koncentracijskega taborišča in je pribežal na Čehoslovaško. Bil je v zvezi s "črno fronto" Otona Strasserja in je vsled tega preveč vedel, tako o reichswehru kot o narodno-socialistični stranki.

ZASNEŽEN VLAK

Nelson, B. C., Canada, 25. januarja. — Tovorni vlak Canadian Pacific železnice je obtičal v snegu blizu Cortella. Poseben vlak z zdravniki in bolniškimi stročnicami je bil odposlan na pomoč.

VSTAJE V MEHIKI

Mexico City, Mehika, 24. januarja. — Iz več krajev Mehike prihajajo poročila o naraščajočih vstajah. Uporniki pa se pojavljajo le v majhnih skupinah.

Do sedaj je bilo poročano o najmanj 20 smrtnih slučajih, 15 v Mississippi, 4 v Tennessee in 1 v Arkansasu. Oblasti pa so mnenja, da je v krajih, ki so oddaljeni od prometnih zvez, še več človeških žrtev.

Governor Conner iz države Mississippi je prosil za pomoč Rdeči križi, ker se je bati, da med ljudstvom nastane influeca in pljučnica.

V kako strašnem položaju se nahajajo prebivalci, katere je zadela povodenj, pričajo reševalci, ki pripovedujejo, da so se ljudje držali vrhov dreves in streh svojih hiš in molili. Nesrečniki so na več krajih streljali s puškami in revolverji, da opozorijo nase rešilce, ki so iskali ponesrečence v čolnih.

Coldwater River drvi svoje valove proti mestu Marks, Miss. in v nekaj urah bo mesto pod vodo. Meščani skupno s kaznenci grade jezove, toda njihovo delo je brezupno, zlasti še, ker vlada hud mraz.

Istotako preti povodenj tudi mestom Crowder, Lambert, Vance, Tutviler, Sumner in Webb. Prebivalci teh mest pravijo, da je nevarnost večja kot pa je bila ob povodnji Mississippija leta 1927.

Seattle, Wash., 25. jan. — Kot zatrjujejo najstarejši Indijanci je v okolici Seattle sedaj največja povodenj. Vsled neprestanega deževja valijo reke ogromne množine vode v nižje ležeče kraje. Do sedaj je bilo poročano, da je utonilo 10 oseb.

ZA ZNIŽANJE DAVKA NA
PIVO

Washington, D. C., 25. jan. Kongresnik Maas iz Minnesote je stavil predlogo, da vlada zniža davek za sod piva od \$6 na \$2, da bo mogoče zopet prodajati kozarec piva po 5 centov.

TOVARNE ZA SRAJCE
ZAPRTE

New Haven, Conn., 25. jan. Vsled spora glede cen med izdelovalci srajc in newyorškimi trgovci so bile vse tovarne prisiljene zapreti svoja vrata in 800 šivalk je brez dela.

AMNESTIJA V POSAARJU

Saarbruecken, Nemčija, 25. januarja. — Ko se nadaljujejo priprave, da bo Posaarje 1. marca izročeno Nemčiji, je bila za vse politične nasprotnike razglašena amnestija.

Komisija Lige narodov je odpustila zaporno kazen vsem političnim kaznencem, katerih kazen ne znaša nad 6 let. Kazni, ki znašajo nad šest let, pa so bile znatno skrajšane.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Baker, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto veča na Ameriko in	Za New York na celo leto	\$7.00
Na pol leta	Za pol leta	\$3.50
Na četrt leta	Za inosemestvo na celo leto	\$7.00
	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelji in praznikov.
Dopolni brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prošimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3873

POSTAVE ZA SOCIJALNO ZAŠČITO

Pred par dnevi je bila predložena kongresu vladna predloga za socijalno zaščito.

Predloga ni nikogar presenetila, ker je njena vsebina že znana — to se pravi — predlasednik jo je že parkrat prej pojasil.

Osebe, ki so dosegle 65. leto, naj bi dobivale po trideset dolarjev na mesec, pod pogojem seveda, da bi posamezne države trpele polovico stroškov.

Nezaposleni bi dobivali največ petnajst dolarjev zavarovalnine in sicer za dobo šestnajst tednov.

Zavarovalnina bi se plačevala iz sklada, v katerega naj bi prispevali tako delavci kot idelodajalci po tri odstotke od plače.

Delodajalci bi pri tem ne bili prav nič prizadeti, ker bi enostavno povišali cene svojim produktom, vsled česar bi njihov delež plačali tisti, ki kupujejo njihovo blago.

Predno bo spravljen zadeva v popoln tek, bo preteklo še nekaj let.

Vlada bo namreč skušala kapitalistom olajšati breme socijalnega zavarovanja, posebno sedaj, v dobi depresije.

O podrobnosti vladne predloge, ki jo je spravil v postavno obliko senator Wagner, zaenkrat ne kaže razpravljati, ker bo bistvena izvedba postav prepustena posameznim državam.

Postava bo značilna po svoji skromnosti. Nobena fantastična želja ne bo izpolnjena, kajti odgovorni krogi so odločno zavrgli Huey Longove, Upton Sinclairove in tudi Townsendove načrte.

Med temi je Townsendov načrt najbolj značilen, ker določa, naj bi dobili starčki in starke po dvesto dolarjev na mesec pod pogojem, da bi ves ta denar vsak mesec sproti potrošili.

Škieno socijalno zavarovanje kot bo uveljavljeno v Združenih državah, so imele nekatere evropske države že pred tridesetimi ali štiridesetimi leti.

Socijalna negotovost delavskega razreda tudi po uveljavljanju zavarovalniških postav ne bo odpravljena.

Kapitalizem ne more dati delavstvu socijalnih jamščin, kajti če bi mu jih mogel dati, bi delavstvo ne stremelo po izpremembi sedanjega družabnega reda.

Iz Slovenije.

Uboj na meji.

Oblasti so izdale tiralico za 22-letnim Francem Avsecem iz vasi Pudoba v Loški dolini. Avsec je na meji v snežniških gozdovih ubil nekega obmejnega stražnika, nato pa pobegnil neznan kam. Na begu je odvrget še zimski suknjič, ki so ga pozneje našli. Avsec je visok in močan fant.

Izreden lovski plen.

Lovca Smrkolj Matija, poštni službenec v Ljubljani, in Stanko Kokalj iz Vevč, imata v zakupu lovišče v občini Drtija pri Moravčah. Te dni sta lovila v družbi z lovskim čuvajem v takozvanem Lesu nad Dešnam. Smrkolj se je po kratkem času podal na vrh hriba, kjer je opazil, da je zemlja ko strelski jarek razrita ter je postal na to pozoren. Ko je stopil še nekaj korakov proti goščavi, skoči bliskoma proti njemu divji merjasec. Z dvema dobrima streloma pa je merca obležala. Tamošnji vaščani so že kak teden sem opazovali, da mora nekaj biti, ker je bila zemlja tu pa tam globo ko razrita. Številno zbrani so z grozo opazovali zverino z dolgimi črkami. Niti najstarejši ljudje ne pomnijo, da bi se v teh krajih potikali ali zadrževali divji prašiči, in so mnenja, da se je ta samec priključil iz kočevskih gozdov in preko Save k nam. Mogoče pa tudi iz Hrvaške. Divji prašiči bi tu, ako bi se ugnezdili, imeli obilo gozdne hrane, obrobim posestnikom pa bi prizadejali dosti škode.

Gračak Adolf Gallé umrl.

V svoji graščini v Zgornji Šiški je umrl 85-letni veleposesnik Adolf Gallé. — Adolf Gallé je bil sin gračaka v Bistri pri Borovnici ter je v mladosti študiral višjo trgovsko šolo v Švici. Po očetovi smrti je kupil posestvo v Zgornji Šiški. Posedstvo je z umnim kmetovanjem dvignil na visoko stopnjo. Kot kmetijski gospodar je užival velik ugled ter je bil 22 let župan v Šiški, to je do leta 1898, ko so občino prevzeli Slovenci. Pokojnik je bil navdušen planinec in lovec.

Dobro delo plačal s smrtjo.

Pred senatom trojice se je vršila v Mariboru 12. januarja dopoldne razprava proti 24. letnemu delavcu Maksu Lamprehtu iz Hajdine pri Ptuju radi uboja, katerega je izvršil v noči 19. oktobra lanskega leta. Žrtev dejanja je bil Peter Metličar iz Spodnje Hajdine, katerega je Lampreht sunil z nožem v levo stran prsi mu prerezal pljuča in glavno odvodnico ter ga na mestu usmrtil. Usodnega večera sta se vračala osumljeni Lampreht in pokojni Peter Metličar od kozuhanja skozi Spodnjo Hajdino domov. Bila je večja družba fantov med njimi brat pokojnega Petra Metličarja, Ja-

Vzemite si par Minut
in Odpočite se ob čaši
JACOB RUPPERT'S BEER
"MELLOW WITH AGE"
Počutili se boste
osveženi in vaši
utrujeni živci se
bodo odpočili

DON'T SAY BEER — SAY RUPPERT'S

nez. Osumljenec se je nekaj dni poprej izrazil, da bo Janeza Metličarja, nabil. Med potjo skozi vas je sedaj vprašal Janeza Metličar, osumljenca, kaj je s tem mislil. To je bil povod prepira in pretepu, v katerem sta oba nasprotnika posegla po plankah ter se začela obdelavati. Med pretepa je stopil Peter Metličar, hotel ju pomiriti. Njegov nastop je Lampreht napačno razumel, misleč, da bo pomagal bratu, pa je potegnil nož in ga zasadel Petru Metličarju v prsi. Ranjeni je še napravil nekaj korakov in se sesedel mrtve.

Lampreht se je zagovarjal pred sodniki s silolanom, češ da sta ga Janez in Peter Metličar bila s plankami po rokah in glavi ter je v življenjski nevarnosti posegel po nožu.

Ostale priče pa so njegov zagovor zavrnile in soglasno potrdile, da je imel pokojni Peter Metličar najboljši namen, da bi oba nasprotnika samo pomiril. — Lamprehta so obsodili na 6 let ječe in trajno izgubo častnih pravic.

14-letna hčerka umorjena.

Na kmetih v Prekmurju je navada, da ob večerih pomagajo drug drugemu perje česati (ta izraz rabijo Prekmurci, drugod pa pravijo "cupfati") in luščiti bučnice. Ob takih prilikah se zberejo fantje, dekleta, pa tudi starejše ženske in ob veseljem pogovoru ali petju vrše to opravilo. Tako je povabil za 8. januarja posestnik Joha v Strehoveh na to opravilo med drugimi tudi Horvat Marijo s hčerko Anico in Horvat Baro iz Strehove.

Čiščenje perja se vršilo brez vsakega prepiranja ob veseljem razpoloženju vseh navzočih, toda na potu domov se je dogodil strašen zločin, ki je vse

vaščane globoko pretresel. Od Joha so se namreč vračale skupaj Horvat Marija s hčerko Anico in Horvat Bara. Prva je stopila po sneženi gazi Horvat Marija, za njo njena hčerka Anica, zadnja pa je bila Horvat Bara. Bilo je okoli polnoči, ko so dospeli do doma Horvat Marije. Marija je Baro opomnila na neko ljubavno, nedopustno razmerje v njenem bližnjem sorodstvu, kar je Horvat Baro tako razburilo, da je z nožem zabodla hčerko Anico. Ranjena je zakričala: "Mama, sneknila me je! Kri mi teče!", nato je še parkrat stopila in nekajkrat vzdihnila, nakar se je pred hišnimi vrati zgrudila. Na krik je prihitel oče umorjenec iz hiše, na žalost pa je mogel vzdihniti umirajočo hčerko, ki je šele v preteklem letu izpolnila 14. leto.

Pokojna Anica je bila odlična učenka osnovne šole ter je prejela posebno pismo pohvalo za pridnost. Med vaščani je bila priljubljena, staršem pa kot edina hčerka in najstarejši otrok v izdatno pomoč, a tem bolj potrebna se sedaj, ko imajo dograditi v tekočem letu lastno že začeto hišico, ki je do sedaj niso imeli.

Horvat Bara je stara 36 let, poročena in mati osem let stare hčerke. Njen mož je v Južni Ameriki. Morilka je izvršila gnusno dejanje z navadnim žepnim nožem, ki ga je rabila usodnega večera pri delu.

Orožniki so jo aretirali že ob štirih zjutraj in jo odgnali v zapor.

Bratec pahnul bratca v smrt.

Tragična nesreča, ki je zahtevala nežno življenje malega otroka, se je pripetila te dni v Ključaroveh pri posestniku Slani. Stara Alojzija Slana je vzela k sebi v oskrbo dva mlada svoja vnuka, sinova svoje hčere, 4-letnega Božidarja in

18-mesečnega Emila Strejnšaka. Pred nekaj dnevi sta se oba otroka igrala v kuhinji pri stari materi, ki je kuhala kosilo. V posebnem loncu je grela pomije za svinje ter nato lonec z vročo tekočino postavila na tla. Pri igranju pa je mali 4-letni Božidar pahnul svojega mlajšega bratca Emila in fantek je padel tako nesrečno, da se je vsedel v vroče pomije. Otrok je strahovito zakričal, nakar je priskočila stara mati, mu strgala oblekco s telesa ter ga položila v posteljo. Ker so skrajna izgledale opekline manj nevarne, so malega Emila zdravili doma z domačimi zdravili. Stanje otroka pa se je poslabšalo in so poslali po zdravnika, ki je pa ugotovil, da fantku ni več pomoči, ker je opečena znatna površina kože. V velikih mukah je otrok izdihnil.

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM
NAKRATKO NA DOPISNICI
SPOROČE SLOVENSKE NOVICE
IZ NASELBINE.

— V torek popoldne je nagloma umrla v Clevelandu Mary Sušel v starosti 45 let. Zapušča soproga Franka in tri otroke, pa tudi več drugih sorodnikov. Ranjka je bila rojena v vasi Merin, fara Košana pri St. Petru na Notranjskem, kjer zapušča enega brata in dve sestri. V Ameriki je bivala 12 let.

— Poznani clevelandski trgovci z modnim blagom Anton Anžlovar je nenadoma obolel in so ga prepeljali na zdravniško odredbo v Charity bolnišnico, kjer se je moral podvreči težki operaciji katere je srečno prešal.

— George Tomšič, star 46 let iz Chicago je v ponedeljek zvečer obstrelil svojo ženo, staro 36 let, nakar je nameril revolver nase in se ustrelil. Ženo, ki je noseča, so smrtno ranjeno odpeljali v okrajno bolnišnico, kjer je drugi dan umrla, potem ko je porodila mrtvega otroka. Doma je ostalo šest malih otrok. Tomšič je bil že več let brez dela. Družina je stanovala v kleti.

— Jakob Jerala iz Waukegana je v Sheboygan, Wis. med obiskom zbolel na pljučnice in umrl. Star je bil 29 let in v Waukeganu zapušča krušne starše in enega brata-dvojčka.

— Dannie Svilar, osemletni sinček znanega rojaka in gostilničarja R. Svilarja, v Hudson, Wyo. je te dni umrl v bolnišnici v Landerju za nenavadno poškodbo. Pri igranju z otroci se mu je zabodel dolg trn v hrbet in to je povzročilo zastrupljenje krvi in smrt dečka. Malček, ki je bil zelo priljubljen v šoli, zapušča starše, dva brata in sestro.

Peter Zgaga

V New Yorku je padlo v četrtek osemnajst inčev snega.

Osemnajst inčev ni ne dosti ne malo, pač pa takole srednja reč.

Da si bodo nekateri čitatelji mogli predstavljati, v kako veliki "vasi" živimo, bom navedel par števil.

Sneg odmetava in odvažata štirideset tisoč mož; na delu je noč in dan 580 snežnih plugov; 43 strojev za čiščenje cest; 700 truckov.

Stroški so preračunjeni na dva milijona dolarjev.

— Izmed mnogih slovenskih podpornih društev v New Yorku, je vredno resničnega občudovanja Slovensko Delavsko Podporno Društvo, čigar člani so pred nekaj leti, v prepričanju, da se jim je zgodila krivica, prekinili zveze z organizacijami, kateri so bili podrejeni.

Društvo se ni še nikdar kotalo svoje odločnosti in je sedaj eno najbolj uvaževanih slovenskih podpornih društev v Greater New Yorku.

Pod vodstvom in nadzorstvom takih mož kot so Frank Košak, John Jurkas, Frank Cerar, Lovrene Giovannelli, Fr. Padar, Frank Pirc, Frank Koshier in John Habjan so se nabrali v par letih v blagajni lepi tisočaki, društveniki pa ne morejo prehaliti točnosti glede izplačevanja bolnine in posmrtnine.

Navzile svoji finančni moči in splošnemu ugledu je društvo skromno ter redkokdaj priredi kakšno veselico oziroma zabavo, čije čisti dobiček je seveda namenjen društveni blagajni.

No, 9. februarja bodo imeli greaternewyorški rojaki pri liko, da se udeležijo velike veselice, ki jo bo priredilo Slovensko Delavsko v Slovenskem Domu, 253 Irving Ave. Brooklyn.

Odborniki in društveniki bodo preskrbeli dobro zabavo, godba bo izvrstna, postrežba pa najboljša, kar je more dati Slovenski Dom.

Trije srečni bodo deležni treh pomembnih dobitev.

Prvi dobiček: 10 dolarjev; drugi dobiček: moška ura; tretji dobiček: 5 galon vina.

Ze zaradi dobitev se bo izplačalo iti.

Jaz se bom prireditve udeležil zato, ker simpatiziram z društvom, s člani in odborniki.

In prav nič ne tajim, udeležil se bom tudi zaradi dobitev.

Tretji dobiček mi je prav posebno pri sren, ker slučajno vem, iz čigave kleti se bo natekel v sodček.

Kot sem že nekoč omenil, imam psa, ki sliši na ime "Pete" ter je neobičajno pametna žival.

Precej velik je in hud, posebno če človeka ne pozna. Mi dva sva pa prijatelja.

Ko pridem prejšnji teden iz Brooklyn, začne "Pete" neusmiljeno lajati v me.

Nobena beseda ni zalegla, nobeno prigovarjanje.

Če sem le usta odprl, se je divje zagnal proti meni.

Mogoče je zdijval, stekel ali se ga je pa lotila kakšna druga peštilenca? — sem ugal.

Pa ni bilo ne to in ne ono. Poglobil sem se v pasjo dušo in slednjič dognal, da je ljubosumen na osemindvajset novih, bleščočih se zob, ki mi jih je v Brooklynu vstavil izvežban zobar.

Pametna žival, ki je v zadnjih šestih mesecih pojedla moje mesne porcije, se je ob pogledu na mojo novo pridobitev resno zblala nevarne koncence.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kursu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.50	Din. 100	Za \$ 9.35	Lir 100
\$ 5.35	Din. 200	\$18.25	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$24.60	Lir 300
\$12.—	Din. 500	\$38.30	Lir 500
\$24.—	Din. 1000	\$76.—	Lir 1000
\$47.50	Din. 2000	\$152.—	Lir 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Na izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo se bolj pogoj.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$10.—	\$10.55
\$15.—	\$15.—
\$20.—	\$21.—
\$25.—	\$26.55
\$30.—	\$31.55

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih. Najna nakazila izvršujemo po Cable Letter za prisilajbino \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

MLADINA SE ZANIMA ZA POLITIKO

Že v prvih razredih ruskih šol seznanjajo učitelji deca z državo in njenim ustrojem. Na sliki vidite skupino otrok, katerim čita starejši tovariš najnovejše novice.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

H. F. BLUNCK:

GROENLANDSKI RIBIČ

Brodnik je dvignil roko s širokega starinskega naslonjala. "Tak vam pa želim srečno vožnjo in dobro leto, Sanders. Ali pa si imava nemara še kaj povedati?"

Ribič je pomislil. Ne, ničesar takega ni vedel. Samo v njegovem pogledu je bila neka trudnost, ko je v mislih zrl pred seboj bleščeče grenlandske ledene pregrade, neprestan beg pred ledeniki in nagomiljenim ledom, boj za pokorščino in red med moštvom in blazno razburjenje ob drevanju za kitom, kar vse se bo zopet zgrnilo na njem za leto in dan. Potem pa se je spomnil Rotije, ki jo bo takoj videl, in njegov nagubani obraz je veselo in dobrodušno zasijal.

"Ne, jaz nič," je dejal, stisnil malemu, tolstemu brodniku roko in vstal. Kakšen možak! si je mislil ta občudovalec, ko je ribič okorno, nekoliko upognjen, rinil skozi vrata. Videti je bil kakor iz pradavnine preostali orjak, v resnici je bil pa le po strogem redu, dobrodušnem poštenju in skrbnosti udomačen oboj naših dni.

Sandersov sin je čakal v predsobi. "Kaj je rekel?" je vprašal in pokazal s čepico proti vratom brodnikove pisarne.

"Za zdaj ne potrebuje nikogar," je zavzdihnil velikan — spomnil se je fantovih skrbi.

"V osmih dneh pa lahko dobiš delo v skladiščih."

Fant je zaklel, pa se slednjič vdal. "Tak pa v osmih dneh, nu," je zagodrnjal.

Očetu se je zasmilil. Vsakdanje delo po skladiščih in ladjah je sovražil. "Pridi na kavo," je tolažil. "Rotija je za slovo še enkrat pekla."

"Rad oče."

Ribič je pred vrati neodločno postal. Najraje bi bil šel takoj domov. Vedno so mu prišale zadnje ure pred velikim potovanjem vznemirjenje in malce otožnosti. Ampak samo zadnje ure, razumete. Kakor hitro je stal na malem, temnem kitolovskem brodu, mu je prešlo in bil je najboljši grenlandski ribič, možak, ki je nekoč severnega medveda s sekirjo pobil.

Njegovi ljudje sede ondokaj le v kleti. Sanders je moral po starem običju mednje in plačati za pijačo. Divja drha to, ki se vdinja v led, vendar je imel doslej še vedno najboljšo moštvo, ker dobro skrbi zanj. Ko je pa tipal proti kleti, se je ribiču ob misli na neskončno severno ledovje stisnilo srce in pomislil je na siroto, ki ostane doma. Po smrti svoje žene jo je bil sprejel v hišo, da mi mu oskrbovala otroke. Danes je krepka, nad vse čedna deklica, ki mu gospodinja in gospodari. In ki mu je zmešala glavo. Čemu neki se ne dogovorita? Če bo topot še čakala — bo nemara imel dovolj, da bo mogel potem živeti na kopnem.

Sanders tehtno pokima. "Ali zdržiš še eno leto?" jo je bil vprašal davi in ji podal roko. Kako se mu je smejala! "Kaj ne bi!"

"Balo si pripravi," je bil hotel dodati, a ni. Bolje, da se kaj takega pove ob odhodu. — Pač pa je udarila v ponuženo roko. "Bila si dobra mati mojim malim," je bil še pripomnil ribič, nakar je Rotija temno zardela.

Sanders je s skripajočim skornji trdo korakal v klet, kateri so sedeli za mizo njegovi ljudje, krulili in kadili. Ko je vstopil, se je hrup nekoliko polegel, stisnili so se vkup, da mu napravijo prostor, in čakali, kaj bo naročil.

Raje bi bil doma pri Rotiji, je pomislil, ko mu je krčmar predlagal to in ono. "Ne preveč!" je opominjal pomežikajoče si moštvo.

Pri tem je naglo premeril svoje ljudi. Tu so bili trije — štirje pomorščaki, stari Grenlandovci, nekaj morskih psov, kakor imenujejo tu mornarje, ki se še niso vozili po ledovju. In potem kuharji ribjega clja, kakor so bili nabrani po kletih, kvartopirci, pretepači in ljudje, ki so morali kaj skrivati. Sanders jih je v mislih porazmešal na ladji.

Veliko trdega reda in mraza, si je dejal in se zopet videl na ladji pod orjaško steno nagomilenega ledu, videl sinje svetlikajoče se grape in poste-

klena brezna Grenlandije — veliko mraza in fjordov še letos, potem pa ostanem pri Rotiji.

Neki pomorščak mu poluglasno navaja imena novih ljudi in pripoveduje, kar mu je znano o njih. Na mizo prineso žganja. Možje pijo in kriče. Eden izmed novih sede celo k razglašenemu klavirju in mornar Krunke, na katerega je treba paziti, že privzdiguje težke oljarske škornje na ples. Ko bi bilo le še to leto pri kraju! — si misli Saunders, in potem: Reči moram Rotiji, naj še letos počaka! Zda je ga prevzame bojazan; redko kdaj mu je bilo prišlo na misel, da bi bila zrela tudi za koga drugega.

Najstarejši pomorščak udari po mizi. Čez pol ure bo treba iti na krov. Sanders pa je imel še čas. Tako zgodaj se je moralo vzkreati le moštvo, ki se je moralo za delo zopet iztrezniti. Porabil je priliko in odšel. Zda ima pogum, da se z Rotijo o vsem mirno pogovori. Bolje bi bil napravil, če fanta ne bi bil vabil na kavo: potem bi bil nemoten z njo.

Grenlandski ribiči koraki z dolгими koraki po robatem kamenitem tlaku. Rad bi bil pred sinom doma. Par besed mora preje spregovoriti z Rotijo. Led! si misli, in ve za brezkraino bdenje v samotah, čuti bližanje viharjev in rdečih polnočeh, v ušesih mu buči pokanje ledu, ki mu leto dni ne bo več ušel.

Rotija! si misli. Kakor otrok se v tej otožni uri naglo zateče k njej. Kdaj pa kdaj si z roko zasenči čelo; tako mu je, kakor da bi mu mogli mimoiti doč iz obraza brati njegovo pričakovanje in sram ga je.

Ko pride do doma, najde mala vrata odprta. Po prstih vstopi; domisli si, da mora dekleta presenetiti.

Ampak, saj je fant že tu — v veži visi njegova čepica. In potem sliši — zdi se, kakor da bi orjaka, ki je stal na prej nagnjene glave in široko razprtih očeh, vsega stresalo — potem sliši sina in sliši Rotijo. Čisto blizu si morata biti, čisto blizu. In da se imata rada — da, to si zatrujeta.

Zdelo se je, da bo ribič plaval notri — tako silno se je vzpelo in zavihralo v njem. Tu se dogaja rop, rop nad tem, kar je njegovega!

Tedaj se dotakne roka čela. Bilo je vlažno, mrzlo in polnogub. Kaj je bil že hotel? Njegovo. Čuti, kako mu napetost v udih plahni. Vse svoje žive dni je bil vajen držati vajeti trdno v rokah. Ne, to ni bilo njegovo!

Fant! Grozno je zavrelo v njem: pesti se krčijo, da pokajo. Ampak, kaj ve fant o njem? "Tako rad te imam!" ji pravi. "Rada te imam!" šepeče Rotija. In o delu v skladiščih ga sprašuje.

Ribič se previdno obrne, tiho stopi na plano in krene po cesti nazaj. Nekega otroka prestreže, mu pove, da mora takoj na ladjo. Tedaj zagleda pred seboj čas, čas brez sanj na strah, brez upanja, brez krajini čas, večnost. Bilo je, kakor da ga odsev ledu slepi, opoteka se par korakov in se s težavo zopet vzravna — star grenlandski ribič, kakoršen je!

- Do moževega srca
Piše Sidney Snow

Moškemu nič bolj ne prija kot dobra polivka

V majhni restavraciji na osemindesetdesetih cestah sem opazoval pri kosilu star zakonski par. Prijeto me je presenetilo, ko je ponosni francoski kavalar položil kos kruha na dobro očiščen krožnik, zili manj polivko, kar je še ostalo na velikem krožniku ter začel z velikim užitek jesti.

Gospodinja ga je opazovala z največjim zadovoljstvom. S tem je dal namreč priznanje njeni kuhinji.

Nobene besede ni bilo izgovorjene. Toda jasno je bilo, da je vladal med njima popoln sporazum. Dobro polivko se izplača napraviti za tistega, ki jo zna ceniti. Mlad fantje, ki še nimajo izpriznjene teka, imajo radi polivko na kruhu. Pa tudi starejšima ni zameriti, ako pomoči, misleč, da ga nihče ne opazuje, kos kruha v polivko.

Čudno, da v ameriških domovih tako redko postrežejo s polivko, ko jo je vendar tako lahko napraviti. In kako izboljša jed. Dodajte se tako cenenu mesu okusno polivko ter postrežite z velikimi časami piva, pa bo na mizi večerja, da je bo mož vesel, ko bo prišel domov. Dobro pivo, dobra polivka pri večerji — kaj hočete še več.

POLIVKA ZA ROAST BEEF

Najprej posnemite mast iz ponve. Nato zarinite dve žlici presnega masla in dve žlici moke. Prilijte dve časi mesnega soka, če ga pa ni dovolj, pa prilijte juhe. Kuhajte pet minut in precedite. Tako doblite temelj za polivko.

Sedaj se pa z vso vneto lotite dela.

POLIVKA ŠTV. 1

Ko začne mešanica vreti in ko ste jo dobro premešali, vlijte v njo dva utepena rmenjaka, katerima ste pri mešanju limonov sok in malo limonovega olupka. Ko vse skupaj zavre, se pripravite, če je dovolj limonovega soka in če je dovolj ostro. So pa še druge kombinacije, toda prostor nam ne dopušča, da bi vse navedeli. Če želite nadaljnja navodila, mi sporočite na dopisnici. Navedemo naj še drugo vrsto polivke, ki se posebno prilaga teletini in praženemu krompirju. Je pa še draga jed, ki se ji pivo pravi posebno priljubeno. Jed je česka izjava ter je dobro znana po vsej centralni Evropi.

TELETINA Z VINSKO POLIVKO

Iz dveh funtov teletine napravite zrezke. Parite meso v gvozdni juhi. Ko se bo prenehala tekočina peniti, ji prilijte čisto belega vina, dodajte par nagelovnih žbic, ščepec belega popra in paprike, ter dve žlici limonovega soka. Parite, da bo teletina mehka, za kar zadostuje pol ure oziroma štirideset minut. Duši naj se v pečli, ki ima 375 stopinj gorkote. Vzemite meso ven ter zgostite polivko z moko in presnjenim maslom, ki ste ga dobro premešali. Položite meso nazaj v posodo ter varite še deset minut. Nato pridenite dve dobro utepeni jajci in servirajte.

DUHOVNICI V CIVILU

V zadnjem času so poročali listi o novih velikih reformah, ki jih je odredila turška vlada. Vsi Turki in Turkinje dobe čisto turška imena, vsi prejšnji naslovi, vsi redi in znaki — razen vojaških — odpadejo, ženske smejo voliti in biti izvoljene v parlament pod istimi pogoji kakor moški, duhovniška oblačila, vseeno katere veroizpovedi, so odpravljena. Skratka, dokončno izenačenje vseh državljanov in državljanek, na zunan in na znotraj, je smisel teh vladnih ukrepov.

Pri tem je po teh reformah udarjena posebno duhovščina. Zadnja koncesija, ki jo je turška vlada doslej priznavala duhovščini muslimanske veroizpovedi, z muslimskim trdom oviti fes oziroma sarik i mamov in molapov izgine popolnoma. A z njim izgine tudi dolga vrsta duhovniških znakov in oblačil vseh drugih konfesij, grško-pravoslavne, ka-

toliške, armensko-katoliške itd. Vsi mokoči popi, rabinci, frančiskani, kaupčini in sploh zastopniki ter zastopnice vseh verskih združenj in redov, ki so jih posebno v prejšnjih časih tako vneto "importirali" v Turčijo, posebno v Carigrad, se bodo smeli v bodoče pojavljati na cesti samo v civilni obleki. Kar je za turško duhovščino prav, mora biti prav tudi za vso ostalo duhovščino, to je železna konsekvence, ki izvirajo iz načela popolne ločitve med cerkvijo in državo.

Toda ta konsekvence bo zadela v prvi vrsti zastopnike nemohamedanskih veroizpovedi. Treba je pomisliti, da Mohamedova vera duhovščine in menišstva v našem pomenu ne pozna. Kar bi bilo podobno našemu meništvu, dervištvu, je Kemalova vlada že davno odpravila, kar se tiče imamov, molapov, hodž in kakor se že imenujejo turški duhovniki, pa so to bolj nekakšni verski učitelji in predmolileci v svetiliščih, njih čin in ime pa si lahko pridobijo brez nadaljnega vsake učiteljstva in imenovanja za to in se za ta poklice pripravijo. V ostalem je ureditev te zadeve s turško duhovščino povsem notranja turška stvar.

Drugače pa je z drugimi veroizpovedmi, ki imajo svoje glavne rajone izven Turčije. Carigrad je sedež treh vrhovnih cerkv, poglavarjev, a glavno svojo moč imajo ti cerkveni poglavarji v svojih vernikih izven Turčije. Tem kakor tudi vrhovnim zastopnikom drugih veroizpovedi priznava zakon pod nekimi pogoji sicer pravico, da se smejo "začasno" pojaviti tudi izven cerkvenih opravil v svoji duhovni noši, za vse ostale nižje čine, metropolitke, škofovske, popovske, župniške in druge, pa so določbe zakona v polni veljavi, prav tako za menihe, ki igrajo posebno v grško-pravoslavni cerkvi tolikšno vlogo, da višjega duhovna brez meniškega čina sploh ni.

Ni dvoma, da bo novi zakon s svojim stremljenjem po "laizaciji" dežele vodil do neklih konfliktov, ki ne bodo več samo notranjanja turška zadeva. — Atenski tisk se je n. pr. že o stro izjavil proti temu zakonu. A vladni reformatorji so odločeni, da ne popuste. Zanje je, kakor je izjavil notranji minister Šukri Kaja, "zakon o nošah" nujna potreba, ki temelji na splošnih notranjih političnih razlogih in na miru v deželi. Vsako reakcionarno gibanje, ki je ogražalo novo Turčijo, je izviralo iz teokratskega izročila, ki moderno državo sploh zanikuje, zato je naravno, da hoče država to izročilo z vsemi sredstvi potisniti v ozadje, zlomiti njegovo moč in dobiti prosto pot za svoje lastne sveže moči.

Advertise in
"Glas Naroda"

VAŽNO ZA
NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno da kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Zadržite opomine in račune smo razposlali za Novo leto in ker bi želeli, da nam prihranite toliko nepotrebnega dela in stroškov, zato Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite jo naravnost nam ali jo plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so opravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

CALIFORNIA:

San Francisco, Jacob Laushtin

COLORADO:

Pueblo, Peter Cullig, A. Saffin
Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA:

Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS:

Chicago, J. Berčič, J. Lukanich
Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois)
Joliet, Mary Bambich, Joseph Hrovat

La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Jože Zelene

KANSAS:

Girard, Agnes Močnik
Kansas City, Frank Žagar

MARYLAND:

Kiltzmillier, Fr. Vodopivec
Steyer, J. Černe (za Penna. in Va. in Md.)

MICHIGAN:

Detroit, Frank Stular

MINNESOTA:

Chisholm, Frank Gonze
Ely, Jos. J. Peshel
Eveleth, Louis Gonze
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše
Virginia, Frank Hrvatic

MONTANA:

Roundup, M. M. Paulan
Washoe, L. Champa

NEBRASKA:

Omaha, P. Broderick

NEW YORK:

Gowanda, Karl Strniša
Little Falls, Frank Masle

OHIO:

Barberton, Frank Troha
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karinger, Jacob Resnik, John Slovnik
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Tumšek
Warren, Mrs. F. Rachar
Youngstown, Anton Kikelj

OREGON:

Oregon City, Ore., J. Koblar

PENNSYLVANIA:

Ambridge, Frank Jakš
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, Anton Jerina
Conemaugh, J. Brezovec
Export, Louis Supančič
Farrel, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamin
Greensburg, Frank Novak
Johnstown, John Polants
Klaryn, Ant. Taušelj
Luzerne, Frank Balloch
Manor, Frank Demshar
Midway, John Žust
Pittsburgh, J. Pogačar
Presto, F. B. Demshar
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schiffrer
West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN:

Milwaukee, West Allis, Frank Skok
Sheboygan, Joseph Kakež

WYOMING:

Rock Springs, Louis Tauschar
Diamondville, Joe Rolich

Vsak zastopnik izda potrdilo za svojo, katero je prejel. Zastopnik roko kom tople priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLEBAR

ZA LETO 1935

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA
IN NASVETOV JE VREDNO ZA VSAKEGA

50 CENTOV

Naročite ga danes.

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street

New York, N. Y.

NA DOLGEM POLETU V JUŽNE KRAJE

Tri velika nemška potniška letala so bila fotografirana nad mestom Dessau v Nemčiji, ko so letela proti Južni Afriki. Med Nemčijo in Južno Afriko bo namreč ustanovljena redna zračna zveza. Letala so najmodernejšega tipa.

SAMOSTANSKI LOVEC

(ROMAN IZ 14. STOLETJA)

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

11

— Grof? — se čudi lovec.
— Ali si že videl sv. Jurija na konju?
— Da, na sliki, ki visi v oskrbnikovi sobi.
— Tako je izgledal! Ponosen in lep! Izpod lesketajoče čelade so se krožili črni kodri. Nad ustnicami mu je poganjal prvi mah; smehljajoč obraz kot mleko in kri, toda postava in udje, in moč! Njegov konj je kar hrskal pod njim! In kot bi bil brezov list, tako je nosil težki oklep, belega sokola na modrem polju. Drugi dan pri turneji mu je bilo treba samo tako napraviti — frater kuhar potrkra s svojim kazalcem na Hajmove prsi, — so se gospodje vitezi zvalili v pesek in so stegnili vse štiri v zrak. In bahnice! Bile so nore! Oči so jim skoro izpadle. On pa — Kaj pa je?

Deček je pridrvel v sobo; samostanski oskrbnik popravlja po lovu.

Prestrašen skoči Hajmo na noge, toda tako naglo ne pride skozi vrata. Frater kuhar je imel še raznovrstne zadeve; lovec na prste našteje dišeča gozdna in planinska zeljčica, katera naj bi Hajmo poslal v kuhinjo, kakor hitro jih pomlad zbudi k cvetju. Tudi medvedove krače so že pošle do zadnje kosti. Ali ne bi bilo mogoče dobiti nove zaloge? Ne samo zaradi krač. — Razsoljene medvedove noge! — Frater obrača oči ter pomaga z jezikom.

— Prejšnji teden sem zasledil enega medveda visoko goru v snegu, — pravi Hajmo, — toda sled sem v kopnem gozdu izgubil.

— Primi ga, Hajmo, primi ga. In še nekaj! Ali je sneženka že odevetela?

Sanjav nasmeh se razlije po lovčevem obrazu.
— Mislim, da še dolgo ne.

— Jaz pa mislim, da kma'lu. — Na prijazni fratrov obraz leže bolestna senca.

— Veš, kaj, Hajmo, preveliko pokušanje iz vseh skled, to za dalje časa ni dobro. Pogosto ponoči čutim kaj pri sreč, da me bo zadušilo. Za to pomaga korenina sneženke. Toda izkopi se mora, kadar je zadnja bilka odevetela. Tedaj je njen sok najmočnejši. Napravi debelo kri zopet tekočo in zopet oživi zaspano srce.

— Da, frater, dobili boste eno korenino, katere še ni godel črv. Toda bodite previdni! Saj veste:

"Dve kaplji zdravilo, deset kapelj — morilo".

— Le bodi brez skrbi! — se smeje frater ter prijazno potrkra loveca po hrbtu. — Dober fant si! Pošlji mi korenino po Waltiju. In zopet pridi! Sedaj pa se podvizaj, drugače bo oskrbnik godrnjal. Hvaljen bodi Jezus Kristus!

— Amen!

5.

Po dolgih hodnikih, na katerih so beli menihi hodili mimo loveca, molče odgovarjajoč na njegove pozdrave, in po strmih vijugastih stopnicah je prišel Hajmo v oskrbnikovo pred-sobo. Do sobe so vodile še druge stopnice in vrata na trg, da kmetom, ženam in podložnim, trgovcem in hlapcem, ki so hoteli oskrbniku predložiti kako zadevo, ni bilo treba prestopiti samostanskega praga.

Edini okrasek velikega prostora je bil mogočen križ iz mramorja in sivega pobarvanja, izrezljana podoba sv. Avguština. Na kamenitih klopih, ki so se vlekle ob stenah, je sedelo pol tuceta ljudi, po večini trgovci soli iz tujine. Skozi zaprta vrata oskrbnikove sobe je prihajal prepirljiv glas. Gospod Anzelm Šlutman, samostanski oskrbnik, je bil zopet pri slabi volji. To se pravi, v takem razpoloženju je bil gospod Šlutman leto za letom. Toda to niso povzročale samostanske kupčije. Bog obvaruj! Šlutman je princel to slabo voljo z doma v svoj urad. Kdor je imel z gospo Cecilijo, katero je oskrbnik imel navado nazivati "stroga hišna čast", le enkrat v življenju kak opravke, je razumel, da je moral gospod Šlutman sedeti najmanj pet ur v hladni samostanski kleti, da je pozabil na svoj domači križ. To pa se je zgodilo samo, ako je po desetem kozarcu prišel v tako razpoloženje, da je mogel več pozabiti, sploh vse in posebno še iti domov. Točno ob času, ko se je pričelo mračiti, je gospa Cecilija poslala hlapce. Ob tej pozni uri z gospodom oskrbnikom ni bilo več mogoče govoriti. To se pravi, gospa Cecilija je govorila. Toda Anzelm ni slišal. Kar pa je prinesel naslednji dan, je bil dan za dnevom vzrok slabe volje gospoda Šlutmana. Med časom, ko je vstal, in zajtrkom, je bila gospa Cecilija nepremagljiva. In tako so se morali kupci soli in samostanski kmetje v pisarni pokoriti za to, ker je "stroga domača čast" imela cel pragozd las, ne sicer na svoji plemeni glavi, temveč na svojih zobeh.

Potekla je komaj ena ura, odkar je gospod Šlutman z viharimi koraki — sam je to imenoval "hvalevredna služba vna" — pobegnil s svojega domačega ognjišča, da se je mogel rešiti v svoji pisarni. V njegovi nevolji je bila še prva toplota peči. Vrata so se tresla pred njegovim glasom kot resonančno dno kontrabasa.

Hajmo posluša ta vihar in neprijetno mu je pri sreč. Imel je sicer čisto vest. Toda dva ukradena kozoroga in poleg tega še slaba volja gospoda oskrbnika! Slabo bo zanj četrt ure. Kapo položi na klop ter sede. Toda naglo zopet poskoči, veselo presenečen. Njemu nasproti, plaho stisnjena v kot, sedi Giti s košarico snežen v svojem naročju. In kako lepo se je napravila. To je bila pač njena praznična obleka. Modro kri- lo z zelenim robom, črna jopič brez srebrnega nakita, toda stisnjena in lep. Kot nanovo zapadli sneg je bilo platno, ki je obdajalo roke in vrat. Lasje so ji spleteni v dve kiti ter položeni okoli čela kot krona. Poleg tega še v nedrju vtaknjen šopek trobentice, ki so jo s svojimi zlatimi cvetovi mnogo bolj krasile kot kakršnikoli blesteči okrasek.

(Dalje prihodnjič.)

ZABODENI SLAVEC

V Santiagu de Chile je neki človek iz osebnega maščevanja v cestni železnici z bodalom umoril pesnika Joséja Santos Chocana. Ta smrt je bila strašna, toda za vse, ki so poznali pesnikovo življenje, ki se je gibalo v neprestanem lovu za pustolovščinami in smrtnimi nevarnostmi, povsem umljivo.

Santos Chocano je bil po rodu Peruaneec, rodil se je 1875 v Limi in je bil eden izmed zadnjih predstavnikov tistega pokolenja južnoameriških lirikov, ki zavzemajo po nastopu Rubena Daria tako blesteče mesto v španski literaturi. Imenovali so jih na pol porogljivo, na pol občudujoče "pokolenje slavecev". Kakor se je tudi Chocanova zunanja, levja pojava in njegovo burno življenje le malo skladalo s pojmom prav dobro zloga njegova lirika, ki ne pozna nobenega drugega smotra nego samo sebe in lepoto. Podlago in strogo obliko so ji dali francoski parnasovci, a vendar je pela s svojim lastnim polnim glasom in je imela svojo novost in izvirnost, ne samo zato, ker je žarko odsevala barvo in zvok ameriških tropskih pokrajin, temveč tudi zato, ker je preročala vedno novo življenje in samozavest tropskega plemena.

Takšna lirika je potrebovala, da se je vedno lahko obnavljala, neprestanega stika z življenjem in čisto naravno je, če je Chocano nekoč sam izjavil, da je bilo njegovo življenje silno zamotano, da je sodoživljalo odločilne trenutke srednjeameriških dežel in da je bilo skoraj istovetno z zgodovino tropske Amerike svojega časa. S 15. letom se je Santos Chocano udeležil prve revolucije v Peruju in napisal prvo zbirko svojih pesmi. Tri leta pozneje so ga ob novi revoluciji že prvič obsodili na smrt in ga je pomilostitev zatekla v zadnjem trenutku, ko je stal z zavezanimi očmi pred puškami. Potem se je udeležil vseh voja in revolucij tistih desetletij, v Peruju, ob Amaconki, v Panami, na Kubi, v Srednji Ameriki in Mehiki. Ko se je nekoč v Guatemali do zadnjega trenutka bojeval v obupnem boju nekega državnega predsednika, ki ga je vrglo ljudstvo samo, ni storil tega, da bi podpiral neko politično načelo, temveč samo "zavoljo razkošja in lepote tega obnašanja", kakor je dejal sam. Tega je dovolj razvidno, da je bil osrednji motiv njegovega burnega življenja pesniško izživljanje v vsakem pogledu. Ko je bil že slaven pesnik, je predsedel sedem mesecev v za-

NAJBOLJ MRZLI KRAJI

Včasih zabodi k nam sibirski mraz, kakršnega smo imeli leta 1929. Tak mraz navadno ne drži dolgo in ga seveda ne moremo primerjati z mrazom v krajih enake zemljepisne širine v Rusiji, Sibiriji in Kanadi. Pri nas je najbolj mrzel mesec januar, ko znaša povprečna temperatura 1 do 4 stopinje pod ničlo. Če pogledamo na črto te toplote, vidimo, da gre skozi karj, ležeče včasih daleč na severu ali pa tudi bolj na jugu, Irkutsk leži na 52. stopnji, torej širini Berlina. Povprečna januarska temperatura znaša 21 stopinj pod ničlo. Takega mraza ni zlepa kje drugje. Črta enakega mraza gre preko Greenlandije, zavije proti severu na Svalbard za 80 stopinj severne širine, gre skozi Novo Zemljo, Tobolsk, Tomsk, Irkutsk in celo čez Urogo na 48. stopnji severne širine. Šele potem se vrne proti severu k Behringovemu morju ter skozi Kanado k znane- mu mrzlemu Labradorju. — Srednja Sibirija pod 50. stopnjo je torej enako mrzla kakor Svalbard na 80. stopnji.

Vladivostok leži na širini Rima, toda povprečna temperatura znaša v njem približno 7 stopinj pod ničlo. Tri mesece imajo v Vladivostoku ostro zimo in ledolomilec imajo obilo dela. Kaj čuda, da je Rusija vedno hrepenela po Bosporu, kjer je vedno odprta pot v svet. Med najbolj mrzle kraje na svetu, razen Greenlandije, ki jo lahko smatramo praktično za neobljudeno, spada pas Sibirije od Verhojanska do Urge v Mongoliji. V ta ledeni pas spada tudi Bajkalsko jezero ali bolje rečeno morje, saj je dolgo nad 700 km in široko do 80 km. Zima se prične v začetku oktobra in traja do konca marca. To bi bilo nekaj za naše smučarje! Jezero, ki se voda v njem segreva v juliju samo od 5 do 7 stopinj, zamrzne razmeroma pozno, ker je zelo nemirno. Jezero dobi nad 2 metra debelo plast ledu in pomladno sonce ga mora dolgo razjedati. Dobro mu pri tem pomagajo pomladni vetrovi. Ob strahovitem pokanju počli led

često 10 ali še več kilometrov daleč nazajkrat in tako nastanejo ogromne ledene gore, podobne onim v polarnem morju.

Krajina okrog Verhojanska ima v januarju povprečno temperaturo nad 50 stopinj pod ničlo. To seveda ne pomeni, da kaže toplomer vedno tako strašen mraz. So dnevi, ko znaša temperatura samo 35 do 40 stopinj od ničlo, doseže pa tudi 60 do 70 stopinj. Človeka je končno že vseeno, ali je 40 ali 60 stopinj mraza, ker ga enako težko prenaša. Najbolj občutljive so oči in nos, pa tudi roke in noge. Dokler človeka peko je vse v redu, čim jih pa ne čuti več, jih je treba tako dolgo natirati s snegom, da dobe naravno barvo. Oči čuti jo mraz pri nas nad 35 stopinj C. Na trepalnicah se napravi jo ledene kroglice in veš, se zlepljajo.

Sibirski reke izgube led navadno šele v drugi polovici maja. Noči so že svetle, amazan sneg se drži samo še po jarkih in jamah, reke so pa še vedno mrtve. Končno pa led le popusti in začne pokati, v začetku junija so reke zopet proste ledu in tako ostanejo štiri mesece. Hitro mine veselo toplo poletje, ob koncu septembra se pa zo ne delati nov led. Aprilski dnevi prihajajo tudi v juniju. 18. junija 1919 je v Tajsetu ves dan snežilo. Na tej širini lahko tudi opolnoči po zarji uganeš kraj, ker je sonce pod obzorjem. Ob eni ponoči je že dan.

Sibirski zimi se kaj lahko privadiš, saj ne prodira tako skozi obleko kakor naša — seveda ne letošnja. Glavno je, da imaš noge na toplem, za kar skrbje slavne ruske pime ali valeike, visoki čevlji iz enega kosa debele klobučevine. Če bi bil v navadnih čevljih, bi ti noge kaj hitro zmrznile. Nato pa pridejo debele vatirane hlače, namestu bluze pa vatiran jopič. Čez oblečeš klobuk ali suknja iz toplega blaga, na glavo si natakneš kučmo, vrat si oviješ z bašlikom, na roke natakneš dvojne rokavice in tako ti mraz ne more do živga.

BLAZNIKOVE Pratike

za leto 1935

Cena 25c

s poštino vred.

"Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

lostni guatemalski ječi, dokler ni cela vrsta južnoameriških pisateljev dosegla s prošnjo na državnega predsednika njegove pomilostitve. Višek njegovega življenja je bil v tistih petih letih, ko je kot poeta laureatus, član številnih akademij in dvorni pesnik predsednika Leguia preživel v Limi. L. 1926 ga je mladi pisatelj Edwin Elmore izredno ostro prijel ne samo iz umetnostnih razlogov, temveč tudi zavoljo dvomnosti njegovega življenja. Santos Chocano se je branil na svoj način: ne s pere- som, temveč s tem, da je nasprotnika pozval na pistole in ga ustrelil.

To je bil začetek njegovega konca. Sledil je proces, v katerem so ga obsodili na tri leta ječe in 10,000 dolarjev odškodnine. Nastopila je druga doba, ki ni imela več toliko smisla za barbarski slog življenja, ki ni videla okrog sebe samih estetskih motivov, temveč predvsem socialno resničnost. Njegovi slaveljski verzi so se ji videli nepotrebni in prazni. Od tiste obsodbe je Santos Chocano živel v čilski prestolnici precej sam zase, deloval je le še žurnalistično in morda mu je smrt prihranila grenkobo neslavne starosti.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJAVILA ZA PO-TCVANJE

NA SVETU IZHAJA 12,810

DNEVNIKOV

Na vsem svetu izhaja 12,810 dnevnikov. Največ listov izhaja v Evropi, in sicer 8560 dnevnikov ali dve tretjini vseh dnevnikov na svetu. V Ameriki izhaja 2160 dnevnikov, v Aziji 1647, v Avstraliji 200, v Afriki 213, od teh 73 v Egiptu. Prebivalstvo srednje in vzhodne Afrike čuti še zdaj hudo pomanjkanje novin in dnevnikov. Vest o svetovnih dogodkih, kar pa najbrž zanj ni prehuda nesreča, saj je zadovoljno v miru svojih pragozdov in pustinj.

Najstarejša dežela novin je Kitajska. Že leta 715 je bil ustanovljen na Kitajskem uradni list "Peking Bao", ki je izhajal celih 1200 let, te dni so ga pa ustavili. "Peking Bao" je bil dnevnik, ki je često menjal svoje ime, toda vedno se je vračal k njemu. Prvotno se je izdajal ta list na rjavi svili. Kitajska pa zdaj ne spada več glede novinarstva med prve države. Japonska jo je namreč že doleč prekosila. Japonska je zdaj v telmiki in gospodarstvu na višku in novinarstvo je med Japonci najbolj razvito. Izmed dnevnikov Azije, ki jih je 1647 jih odpade na Japonsko 1013. Najstarejša dežela novin je Kitajska, najmlajša pa Albanija. V Albaniji sta bila ustanovljena oba lista šele l. 1929; ustanovil ju je kralj Ahmed Zogu I.

Naročite se na "GLAS NARODA", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

SHIPPING NEWS

30. januarja:	Manhattan v Havre
2. februarja:	Champlain v Havre
3. februarja:	Rex v Genoa
6. februarja:	Olympic v Cherbourg
9. februarja:	Bremen v Bremen
13. februarja:	De France v Havre
14. februarja:	Conte di Savoia v Genoa
14. februarja:	Washington v Havre
15. februarja:	Berengaria v Cherbourg
21. februarja:	Saturnia v Trst
22. februarja:	Europa v Bremen
22. februarja:	Olympic v Cherbourg
23. februarja:	Champlain v Havre
27. februarja:	Manhattan v Havre
1. marca:	Rex v Genoa
2. marca:	Majestic v Cherbourg
2. marca:	De France v Havre
6. marca:	Albert Ballin v Hamburg
6. marca:	President Harding v Havre
8. marca:	Berengaria v Cherbourg
8. marca:	Bremen v Bremen
9. marca:	Westerland v Havre
9. marca:	Paris v Havre
13. marca:	Roma v Genoa
13. marca:	Deutschland v Hamburg
15. marca:	Washington v Havre
15. marca:	Olympic v Cherbourg
16. marca:	Champlain v Havre
16. marca:	Conte di Savoia v Genoa
20. marca:	Berengaria v Hamburg
20. marca:	Veedham v Boulogne
22. marca:	Pres. Roosevelt v Havre
22. marca:	Pennland v Havre
22. marca:	Majestic v Cherbourg
23. marca:	De France v Havre
27. marca:	New York v Hamburg
27. marca:	Saturnia v Trst
29. marca:	Manhattan v Havre
29. marca:	Berengaria v Cherbourg
29. marca:	Bremen v Bremen
30. marca:	Paris v Havre
30. marca:	Stuttgart v Hamburg
30. marca:	Rex v Genoa

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja". "Ob Vardarju": kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI!!

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 595 strani, s slikami

Vsebina: Jezero smrti; Moj romap ob Nilu; Kako sem v Mekko romal; Pri Samarihi; Med Jezidi
Cena1.50

PO DIVJEM SUDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami

Vsebina: Amadija; Beg iz ječe; Krona sveta; Med dvema ognjema
Cena1.50

IZ BAGDADA V STAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani

Vsebina: Smrt Mohameda Emína; Karavana smrti; Na begu v Goropu; Družba En Nasr
Cena1.50

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani

Vsebina: Kovač Šimen; Zaročnik z zaprekami; V golobnjaku; Mohamedanski svetnik
Cena1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani

Vsebina: Brata Aladžija; Koča v soteski; Miridit; Ob Vardarju
Cena1.50

Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

ŽUTI

4 knjige, s slikami, 597 strani

Vsebina: Boj z medvedom; Jama draguljev; Končno — Rih, in njegova poslednja pot
Cena1.50

WINETOV

12 knjig, s slikami, 1753 strani

Vsebina: Privikrat na divjem zapadu; Za življenje; Nso-či, lepa Indijanka; Proklestvo zlata; Za detektiva; Med Komanč in Apuč; Na nvarnih potih; Winnetov roman; Sans Ear; Pri Komančih; Winnetova smrt; Winnetova oporoka
Cena3.50

SATAN IN IŠKARIOT

12 knjig, s slikami, 1704 strani

Vsebina: Izseljenci; Yuma Setar; Na sledu; Nevarnosti nasproti; Almaden; V tleh delih sveta; Izdajalec; Na lovu; Spet na divjem zapadu; Rešeni milijoni; Dedič
Cena3.50

ALI STE ŽE NAROČILI SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR ZA 1935? — STANE 50 CENTOV. — NAROČITE GA ŠE DANES